

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦਾ ਮੂਲ ਪਾਠ (06.07.2017)

Posted On: 05 JUL 2017 2:58PM by PIB Chandigarh

Text of PMs speech at Community Reception in Israel (06.07.2017)

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦਾ ਮੂਲ ਪਾਠ (06.07.2017)

70 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਆਉਣਾ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਵੀ ਅਵਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ (human nature) ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮਿਲਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ (reaction) ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਮੁਲਾਕਾਤ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਠੀਕ ਹੋ, ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਜੋ ਕਿਵੇਂ ਹੋ, ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਵਾਕ ਹੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲ (confession) ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਸੀ ਇਕਬਾਲ (confession) ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਸੱਚਮੁਚ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦਿਨ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲਣ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ 10, 20, 50 ਨਹੀਂ 70 ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 70 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੱਜ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਬੈਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਵਾ ਸੌ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਆਪਣੇਪਣ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਨਤਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਂ ਮਤਲਬ ਬੈਜਾਮਿਨ ਅਜ਼ਾਦ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੰਮਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਇੱਕ ਰੁਚੀ ਹਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੂਹ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ। ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤਰੀ ਭੋਜ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਭੋਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਮੇਰੀ ਆਓ ਭਗਤ ਕੀਤੀ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਾਂਗਾ।

ਸਾਡੇ ਦੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ (full) ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਸਬੰਧਾਂ (relations) ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ 25 ਸਾਲ ਹੋਏ ਹੋਣ ਪਰ ਸਚਾਈ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਕਈ ਸੌ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਨ ਭਾਰਤੀ ਸੂਫੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਨੇ ਤੇਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਯਰੂਸ਼ਲਮ (Jerusalem) ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਲੰਬੀ ਸਾਧਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਥਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਲ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਈ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਥਾਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ (Jerusalem) ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਠ ਸੌ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। 2011 ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ (care taker) ਸ਼ੇਖ ਅੰਸਾਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਵੀ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਭਾਰਤ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਇਹ ਸਾਥ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਾਥ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਥ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਅਦਭੁੱਤ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਲੀ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਪਰਮ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਹਨੁਕਾ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦੀ (Jews) ਪੁਨਰਉੱਥਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਕਾਇਵਾ ਗੇਮਜ਼ ਦਾ ਕੱਲ੍ਹ ਉਦਘਾਟਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਡ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਖੇਡ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਭੇਜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ, ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵੀ ਇਸ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਮੇਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਹਨ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਵੀਰ ਭੂਮੀ ਕਈ ਵੀਰ ਸਪੂਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਨਾਲ ਸਿੰਜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀਆਂ, ਬਲੀਦਾਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਾਥਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਬਹਾਦਰੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਧਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਉਸ ਦਾ ਅਕਾਰ.....ਸਾਈਜ਼ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ (spirit) ਖੁਦ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਅਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਇਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਸੈਕੰਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਐਲਿਸ ਅਸਟਨ (second lieutenant Elise Aston) ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਬਹਾਦਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (certificate for gallantry) ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਐਲਿਸ ਅਸਟਨ (Elise Aston) ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ (The Indian) ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਰਾਠਾ ਲਾਈਟ ਇਨਫੈਂਟਰੀ (light infantry) ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸ਼ਹਿਰ ਹਾਇਫਾ (Haifa) ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਰਾ ਸੁਭਾਗ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਇਫਾ (Haifa) ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੇ ਖਾਣੇ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੱਡਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਗੱਪਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਵੇਰੇ ਢਾਈ ਵਜੇ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮੇਂ (Indian time) ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿਕਦਲੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ (Jerusalem) ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ (liberate) ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਦ੍ਰਿਸ਼, ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਥੀਓ, ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਂ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜੇ.ਐੱਫ. ਆਰ.ਜੈਕਬ (lieutenant J.F.R. Jacob) ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਬਗਦਾਦ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ। 1971 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜੇ. ਐੱਫ.ਆਰ. ਜੈਕਬ (lieutenant General J.F.R. Jacob) ਨੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਸਾਥੀਓ ਯਹੂਦੀ (Jews) ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਸ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੌਰਵਮਈ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਲੱਗ ਤੌਰ ਦਰਜ ਕਰਾਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਸੈਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਹਿਤ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ (Jews) ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ, ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵੀ ਆਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁਦਾਏ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਣ ਲਈ ਖਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯਹੂਦੀ (Jews) ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਇੱਕ ਮੇਅਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਲਗਪਗ 80 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁੰਬਈ ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ 1938 ਵਿੱਚ ਐਲੀਜ਼ਾਹ ਮੁਸਾ (Elijah Moses) ਨੇ ਬੰਬੇ ਦੇ ਮੇਅਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ (All India Radio) ਦੀ ਜੋ ਸਿਗਨੇਚਰ ਟਿਊਨ (signature tune) ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ (Jewish) ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਵਾਲਟਰ ਕੌਫਮਾਨ (Walter Kaufmann) ਨੇ ਬਣਾਈ (compose) ਸੀ ਉਹ 1935 ਦੇ ਬੰਬੇ ਵਿੱਚ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ (All India Radio) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਯਹੂਦੀ (Jewish) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ, ਪਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਛਾਪ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਮਰਾਠੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਮਾਈ ਬੋਲੀ (My Boli) ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਈ ਬੋਲੀ (My Boli) ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਜ਼ੀਨ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਯਹੂਦੀ (Jews) ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਲੋਕ ਓਨਮ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਗਦਾਦ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਬਗਦਾਦੀ ਯਹੂਦੀ (Jews) ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਬਗਦਾਦੀ ਯਹੂਦੀ (Jews) 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੰਪੋਜੀਅਮ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਜੁਦਿਸ ਸਮੁਦਾਏ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਮੋਸ਼ਵ ਨੇਵਾਤਿਮ (Moshav Nevatim) ਜਦੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਬੇਨ ਗੁਰੀਓਨ (David Ben Gurion) ਨੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਮੇਰੇ ਯਹੂਦੀ (Jews) ਭਾਈ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਖਪਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਯਹੂਦੀ (Jews) ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਰੂਥਲ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ (make the desert bloom) ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਣਖੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਹਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਮਾਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਥੀਓ ਮੋਸ਼ਵ ਨੇਵਾਤਿਮ (Moshav Nevatim) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁਦਾਏ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ

ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬੇਜ਼ਲੇਲ ਇਲਾਹੂ (Bezalel Eliahu) ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਬੇਜ਼ਲੇਲ ਐਲੀਅਹੂ (Bezalel Eliahu), ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2005 ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸਨ। ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁਦਾਏ ਨੇ ਇੱਥੇ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ (health sector) ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਛੱਡੀ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਲਾਈਲ ਬਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਗ੍ਰਹਿ ਰਾਜ (home state) ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਣੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵੈਸਟ ਹਾਈਟ ਸਕੂਲ (West height school) ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਐਵਾਰਡ (award) ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਡਾਕਟਰ ਲਾਈਲ ਬਿਸ਼ਟ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਾਰਡੀਓ ਸਰਜਨ (cardio surgeon) ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰੀਅਰ ਮਾਨਵ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਮਨਾਸ਼ੇ ਸਮੁਦਾਏ ਦੀ ਨੀਨਾ ਸਾਂਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਨੀਨਾ ਬੇਟੀ ਕੋਲ ਦੇਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਤਾਂ ਇਹੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੀਨਾ ਸਾਂਤਾ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਾਲ ਲਾਈਟਰਜ਼ (torch lighters) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਬੇਟੀ ਨੀਨਾ ਸਾਂਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਰਹੇ। ਮੇਰੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨੇਤਾ ਸ਼ੀਮਨ ਪੇਰੇਸ (Shimon Peres) ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੀਮਨ ਸ਼ਿਮੋਨ ਪੇਰੇਸ (Shimon Peres) ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੀਨਤਾ (innovation) ਦੇ ਅਗਰਦੂਤ ਸਨ ਬਲਕਿ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਨੇਤਾ (statesman) ਵੀ ਸਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ (Israel defence forces) ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾ (innovation) ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ (training) ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਲਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ (Israel defence forces) ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹੱਲ (creative solution) ਦੇਣ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਨਵੀਨਤਾ (Innovation) ਪ੍ਰਤੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਇਸੀ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 12 ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ (Innovative) ਸੋਚ ਦਾ ਇਹ ਮਹੱਤਵ ਹੈ, ਇਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਲਗਪਗ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾ (Innovative) ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਚਮਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹੇਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧਾਕ ਜਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੀਓ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਹੋਵੇ, ਸੋਲਰ ਪੈਨਲ ਹੋਣ, ਸੋਲਰ ਵਿੰਡੋ ਹੋਵੇ, ਐਗਰੋਬਾਇਓ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਹੋਵੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ (security) ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ, ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਹੋਵੇ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ ਹੋਣ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ, ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ ਨਵੀਨਤਾ (innovation) ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਸਟਾਰਟ ਅਪ ਰਾਸ਼ਟਰ (start-up nation) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਹ ਉਪਲੱਬਧੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਤਰ ਹੈ ਸੁਧਾਰ, ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਤਬਦੀਲੀ (Reform, Perform, Transform)। ਅਜੇ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਇੱਕ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (goods & services tax) ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇੱਕ ਕਰ ਇੱਕ ਮਾਰਕੀਟ (one nation one tax one market) ਦਾ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਪੁਰਾਣਾ ਜੋ ਸੁਪਨਾ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਅੱਜ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜੀਐੱਸਟੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਸਰਲ ਕਰ (Good & Simple tax) ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਲੱਗੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਟੈਕਸ ਜੇਕਰ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ 500 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੈਕਸ ਸਟਰੀਮ ਚਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਟੈਕਸ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (system) ਉਲਝੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਤੱਕ ਹਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਜੀਐੱਸਟੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਏਕੀਕਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਨੇ ਰਾਜ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰਾਜਕੀ ਏਕੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। 2017 ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਏਕੀਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਨ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੋਇਲਾ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਇਸ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ..ਮੈਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਕੋਇਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (computerise system) ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿਧਰੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਤ ਸੁਧਾਰ (systematic reform) ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ (Defence sector) ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ (reform) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਆਏ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ (Defence sector) ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ (reform) ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌ (hundred) ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ, ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼, ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ (Foreign Direct Investment) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਕਈ ਰੱਖਿਆ ਉਦਯੋਗ (Defence Industry) ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਸੀਬ ਅਜ਼ਮਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਹੁਣ ਰੱਖਿਆ ਨਿਰਮਾਣ (Defence Manufacturing) ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ (private companies) ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲ (strategic partner) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋੜਨ ਦਾ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਮਾਣ (construction) ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਵਰਗ (middle class) ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮਕਾਨ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੁਧਾਰ (reform) ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰ (Construction Sector) ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ (hundred percent Foreign Direct Investment) ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਰੈਗੂਲੇਟਰ (Real Estate Regulator) ਦਾ ਵੀ ਅਸੀਂ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਖੇਤਰ (Real Estate Sector) ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਦਯੋਗ (industry) ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਕਿ 2022.....2022 ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, 2022 ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75 ਸਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਸੰਕਲਪ ਲੈ ਕੇ 2022 ਤੱਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਉੱਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 2022 ਤੱਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਹਰ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ 2022 ਤੱਕ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਹੋਵੇ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਹੋਵੇ, ਪਾਣੀ ਹੋਵੇ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ (real estate) ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ (construction) ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ

ਵਾਂਚੇ (infrastructure) ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਕੇ ਅਨੇਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਤਾਂ ਕਿ ਗਰੀਬ ਦਾ ਘਰ ਬਣ ਸਕੇ। ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬੀਮਾ (Insurance) ਕੰਪਨੀ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ (private) ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ (competition) ਲਿਆਏ ਹਾਂ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਸਸਤੇ ਬੀਮੇ (affordable insurance) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇ। ਬੀਮਾ ਸੁਧਾਰ (Insurance Reform) ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ 26 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 49 ਫੀਸਦੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ (sector), ਅਸੀਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ (merge) ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (Banking System) ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (Banking System) ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ (appointment) ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਲੱਗ ਬੈਂਕ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ (Recruitment Board) ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਸਥਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਤੀ (recruit) ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ (Political Internal Influence) ਅਸੀਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਦੀਵਾਲੀਆਪਣ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲਾ ਕੋਡ (Bankruptcy and Insolvency Code)। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਏਗਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏਗੀ। ਆਧੁਨਿਕ ਦੀਵਾਲੀਆਪਣ (Bankruptcy) ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਲਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਰਕਾਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਾਸਨ (Minimum Government Maximum Governance) ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਨਤਾ, ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਲੰਬਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਏ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ (Environment Clearance) ਲੈਣੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ (Industry) ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 600 ਦਿਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ (Incorporate) ਕਰਨ ਵਿੱਚ 15 ਦਿਨ, ਮਹੀਨਾ, ਦੋ ਮਹੀਨੇ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗਦੇ ਸਨ, ਅੱਜ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ (Latest) ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਨਿਯਮਤ (Incorporate) ਕਰਨ ਲਈ 24 ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਮਤਲਬ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ 24 ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸਟਾਰਟ ਅਪ (Start-up) ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਰਜਿਸਟਰਡ (Registered) ਕਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ (Skill Development) 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਇਹ ਸੁਨਹਿਰਾ ਮੌਕਾ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਅੱਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੌਜਵਾਨ ਹੈ। 65 ਫੀਸਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ 35 ਸਾਲ ਦੀ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵੀ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵੀ ਉਰਜਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ (Skill Development) ਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ (Skill Development Ministry) ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ 21 ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, 50-50 ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਬਿਖਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਚਲਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਤਰਾਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਪਹੁੰਚ (Holistic Approach) ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਫੋਕਸ ਗਤੀਵਿਧੀ (Comprehensive Focus Activity) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ (Skill Development) 'ਤੇ ਬਲ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 600 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਗਪਗ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ (district) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਹੁਨਰ ਸੰਸਥਾ (Indian Institute of Skill) ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਿਸ਼ਵ ਮਿਆਰੀ (Level Global Bench Mark) ਹੋਵੇ। 50 ਭਾਰਤੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੁਨਰ ਕੇਂਦਰਾਂ (India International Skill Centre) ਦਾ ਨੈੱਟਵਰਕ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੈਂਚ ਮਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੁਨਰ (Skill) ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ (Training) ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਮਿਲੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰੈਂਟਿਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰਚਾਰ ਯੋਜਨਾ (National Apprenticeship Promotional Scheme) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟੀਚਾ 50 ਲੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰੈਂਟਿਸ਼ਿਪ (Apprenticeship) ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ (Training) ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਲਗਪਗ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਪਰੈਂਟਿਸ਼ਿਪ (Apprenticeship) ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰੈਂਟਿਸ਼ਿਪ (Apprenticeship) ਲਈ ਆਪਣੇ ਉਥੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ (Employer) ਨੂੰ ਵੀ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਇਮੈਟਿਵ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਿਆਂ (Employer) ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾ (Innovation) ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਲਈ ਅਟਲ ਨਵੀਨਤਾ ਮਿਸ਼ਨ ਏਮ (Innovation Mission AIM) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾ (Innovation) ਅਤੇ ਉੱਦਮਸ਼ੀਲਤਾ (Entrepreneurship) ਨੂੰ ਈਕੋ ਸਿਸਟਮ (Eco System) ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾ (Innovation) ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਨਵੀਨਤਾ (Innovation) ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਅਟਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਮਾਣ, ਆਵਾਜਾਈ, ਊਰਜਾ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਬੋਲਟਰ, ਸਫ਼ਾਈ (Manufacturing, Transport, Energy, Agriculture, Bolter, Sanitation) ਵਰਗੇ ਅਨੇਕ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾ ਉੱਦਮਸ਼ੀਲਤਾ (Innovation Entrepreneurship) ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਲਈ ਅਟਲ ਇਨਕਿਊਬੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰਾਂ (Incubation Centres) ਦੀ ਵੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੇਂ ਸਟਾਰਟਅਪ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਵੀ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੁਦ ਕਰ ਸਕਣ, ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਦਰਾ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਵੀ

ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਵੈਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 8 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾ ਕਰਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਗਰੰਟੀ (Without Guarantee) ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੋਸਤੋ ਕਿਰਤ ਸੁਧਾਰਾਂ (Labour Reforms) ਨੂੰ ਵੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਿਰਤ (Reforms Labour) ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਬਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਪਹੁੰਚ (Holistic Approach) ਨਾਲ ਕਿਰਤ (Labour) ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ (Reforms) ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ, ਕਰਮਚਾਰੀ (Employer, Employee) ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ (Experience) ਤਿੰਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਪਹੁੰਚ (Holistic Approach) ਲੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ (Labour Law) ਤਹਿਤ 56 ਰਜਿਸਟਰ ਰੱਖਣੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਸੁਧਾਰ (Reform) ਕਰਕੇ 56 ਤੋਂ 5 'ਤੇ ਲੈ ਆਏ। ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਨਾਲ 9 ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਰਤ ਸੁਵਿਧਾ ਪੋਰਟਲ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਰਤਾ ਸੁਵਿਧਾ ਪੋਰਟਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੇ ਵਪਾਰੀ 16 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਮਿੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 365 ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰਹਿ ਸਕਣ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਡਵਾਇਜ਼ਰੀ (Advisory) ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1948 ਐਕਟ ਦੇ ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਕੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ, ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਇਹ ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧੇ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਣੇਪਾ ਛੁੱਟੀ (Maternity leave), ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਜਣੇਪਾ ਅਦਾ ਛੁੱਟੀ (Maternity Paid leave) 12 ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਓ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੇ ਜਣੇਪਾ ਅਦਾ ਛੁੱਟੀ (Maternity Paid leave) 26 ਹਫ਼ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, 26 ਹਫ਼ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਲ 6 ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਕੌਣ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟਦਾ ਰਹੇ, ਇਹ ਪੈਸਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਰੀਬ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਅਕਾਊਂਟ ਨੰਬਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਅਕਾਊਂਟ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੋ ਪੈਸੇ ਈਪੀਐੱਫ (EPF) ਦੇ ਜਮਾਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। 27 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਲੈਣ ਦੇਣ ਪਏ ਰਹੇ ਸਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ, ਹੁਣ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਕਾਊਂਟ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਇਆ (Move) ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਧਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼.....(Highest Foreign Direct Investment ...) ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਧਨ ਭਾਰਤ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੋਰਾਨ ਹਨ, ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਬਰਾਂਡ (Brand) ਬਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਡਿਜੀਟਲ (Digital) ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਆਗੂ (World Leader) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਡਿਜੀਟਲ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (World Digital Revolution) ਦਾ ਕੇਂਦਰ (Hub) ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਥੀਓ ਸੁਧਾਰ (Reform) ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਰਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸੁਧਾਰ (Reform) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 1200 ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 40 ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਦੋਸਤੋ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਸੋਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਉਤਪਾਦਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇਸ ਸਾਲ ਹੈ। ਮੰਨਸੂਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ 2022 ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਡਬਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੀਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਖੇਤ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਜਨਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਟਕੀ ਹੋਈ ਲਗਪਗ 100 ਮਤਲਬ ਕਿ 99 ਵੱਡੇ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ, ਪੁਲਾੜ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ (Satellite Technology Space Technology) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਰੋਨ (Drone) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਾਈਕਰੋ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਹੁਣ ਲਗਪਗ ਦੋ ਗੁਣਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਕਵਾਲਿਟੀ ਦੇ ਬੀਜ ਮਿਲਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ 8 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭੌਇ ਸਿਹਤ ਕਾਰਡ (Soil Health Card) ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਭੌਇ ਸਿਹਤ ਕਾਰਡ (Soil Health Card) ਦਾ ਅਸਰ ਫਸਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦ 'ਤੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਰੀਆ ਦੀ 100 ਫੀਸਦੀ ਨਿੱਮ ਕੋਟਿੰਗ ਨਾਲ ਯੂਰੀਆ ਦੀ ਐਫੀਸੈਸੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਘੱਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਸ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਰਕੀਟ (Electronic National Agriculture Market) ਮਤਲਬ ਈ-ਨਾਮ ਯੋਜਨਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਨਲਾਈਨ ਬਜ਼ਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 450 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੇਤੀ ਮੰਡੀਆਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਖਮ ਘੱਟ

ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਨੀ ਹੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਦੀ ਮਾਰ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਆਫ਼ਤ ਨਾ ਆਏ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ੋਖਮ ਰਾਸ਼ੀ (Risk Amount) ਵਧਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ (Premium) ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਰ ਉਸ ਸੈਕਟਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧ ਸਕੇ।

ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਖੇਤਰ (Food Processing Sector) ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਸੰਪਦਾ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਇਸ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫਸਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ (Infrastructure) ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ (Supply Chain) ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਸੰਪਦਾ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਖੇਤਰ (Food Processing Sector) ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧੇਗੀ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਭਾਰਤ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ (Technology) ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ (Agriculture Sector) ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਸਾਥ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ..ਪੁਲਾੜ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ (Defence ..Space Technology) ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਧਣ ਨਾਲ ਦੋਨੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਦੇਸ਼ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਆਤਮਤਾ ਅਤੇ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਿਲ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ। ਇੱਥੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 600 ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵੀ ਹਨ।

ਮੇਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਥੀਓਂ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ (Technology) ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ (Innovation) ਦੇ ਬ੍ਰਿਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ। ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਕਵੇਟ ਸੈਨ (Kwet San) ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ, ਮੁੱਖ ਅਧਾਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਵੀਨਤਾ (Science Innovation) ਅਤੇ ਖੋਜ (Research) ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂਸ਼ੇ ਹੋਜਬਰਗ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਈ। ਪਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਜਿਊਣ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਿਵੇਂ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਸ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਸਥਿਰਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਇਹ ਭਾਰਤ ਲਈ ਜਿੰਨੇ ਅਹਿਮ ਹਨ, ਉਨ੍ਹੇ ਹੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਅਹਿਮ ਹਨ। ਦੋਸਤੋ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸੇਵਾ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਸੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਬੈਂਗਲੌਰ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ, ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਨ ਹਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਾਸੀ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਾਥੀਓਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਵੀ ਤਾਂ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਲੋਕੋਂ ਓਸੀਆਈ ਅਤੇ ਪੀਆਈਓ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਾਗਜ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਡ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰੇ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਯਹੂਦੀ (Jews) ਸਮੁਦਾਏ ਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਭਾਈਓ ਅਤੇ ਭੈਣੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ..... ਭਾਰਤੀ ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੰਪਲਸਰੀ ਆਰਮੀ ਸਰਵਿਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣ ਤੋਂ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੰਪਲਸਰੀ ਆਰਮੀ ਸਰਵਿਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਪੀਆਈਓ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕੇ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਦੋਨੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਅਨ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੈਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਅਨ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਿਆ ਹੈ, ਇੰਡੀਅਨ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ। ਅੱਜ ਇਸੀ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਉਣ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ। ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਕਠਿਨ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀ ਕੇ ਨਿਕਲਣਾ ਦੋਨੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰਤ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ... ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਯਹੂਦੀ (Jews) ਸਮੁਦਾਏ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਦਿਲ ਤੋਂ ਆਭਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਭਾਈਓ ਭੈਣੋਂ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦਿੱਲੀ, ਮੁੰਬਈ, ਤੇਲ ਅਵੀਵ-ਦਿੱਲੀ, ਮੁੰਬਈ, ਤੇਲ ਅਵੀਵ ਜਹਾਜ਼ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹਾ ਹਾਂ, ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਆਓ, ਭਾਰਤ ਆਓ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦਾ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦਾ ਇਸ ਸਵਾਗਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਆਭਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਧੰਨਵਾਦ (Thank You)

.....

(Release ID: 1494965) Visitor Counter : 3

